

Zadeva C-498/03

Kingscrest Associates Ltd in Montecello Ltd

proti

Commissioners of Customs & Excise

(Predlog za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo VAT and Duties Tribunal, London)

„Šesta direktiva o DDV – člen 13(A)(1)(g) in (h) – Oproščene transakcije – Storitve, ki so tesno povezane s socialnim skrbstvom in socialnovarstvenim delom – Storitve, ki so tesno povezane z varstvom otrok in mladine – Storitve, ki jih opravljajo organizacije, ki niso osebe javnega prava in jih država članica priznava kot dobrodelne – Pridobitni zasebni subjekti – Izraz dobrodelen“

Sklepni predlogi generalnega pravobranilca D. Ruiz-Jaraboja Colomerja, predstavljeni 22. februarja 2005

Sodba Sodišča (tretji senat) z dne 26. maja 2005

Povzetek sodbe

1. *Davžne določbe – Usklajevanje zakonodaj – Prometni davki – Skupni sistem davka na dodano vrednost – Oprostitve, določene v Šesti direktivi – Oprostitev za storitve, ki so povezane s socialnim skrbstvom in socialnovarstvenim delom, in storitve, ki so povezane z varstvom otrok in mladine, ki jih opravljajo osebe javnega prava ali druge organizacije, ki se jih priznava kot dobrodelne – Pojem „charitable“ iz angleške razlike – Merila za razlago – Upoštevanje različnih jezikovnih različic*

(Direktiva Sveta 77/388, člen 13(A)(1)(g) in (h))

2. *Davžne določbe – Usklajevanje zakonodaj – Prometni davki – Skupni sistem davka na dodano vrednost – Oprostitve, določene v Šesti direktivi – Oprostitev za storitve, ki so povezane s socialnim skrbstvom in socialnovarstvenim delom, in storitve, ki so povezane z varstvom otrok in mladine, ki jih opravljajo osebe javnega prava ali druge organizacije, ki se jih priznava kot dobrodelne – Pojem „organizacije, ki se jih priznava kot dobrodelne“ – Pridobitni zasebni subjekti – Vključitev*

(Direktiva Sveta 77/388, člen 13(A)(1)(g) in (h))

3. *Davžne določbe – Usklajevanje zakonodaj – Prometni davki – Skupni sistem davka na dodano vrednost – Oprostitve, določene v Šesti direktivi – Oprostitev za storitve, ki so povezane s socialnim skrbstvom in socialnovarstvenim delom, in storitve, ki so povezane z varstvom otrok in mladine, ki jih opravljajo osebe javnega prava ali druge organizacije, ki se jih priznava kot dobrodelne – Diskrecijska pravica nacionalnih organov glede priznavanja dobrodelnosti – Nadzor, ki ga opravi nacionalna sodišča – Meje*

(Direktiva Sveta 77/388, člen 13(A)(1)(g) in (h))

1. Izraz „charitable“ iz angleške različice člena 13(A)(1)(g) in (h) Šeste direktive 77/388 v zvezi z oprostitvijo davka na dodano vrednost storitev, ki so povezane s socialnim skrbstvom in

socialnovarstvenim delom, in storitev, ki so povezane z varstvom otrok in mladine, je avtonomen pojem prava Skupnosti, ki ga je treba razlagati ob upoštevanju vseh jezikovnih razlik navedene direktive. Vprašanje, ali je določena transakcija predmet davka na dodano vrednost ali je oproščena tega davka, ne more biti odvisno od njene opredelitve v nacionalnem pravu; poleg tega pa potreba po enotni razlagi direktiv Skupnosti izključuje, da bi se v dvomu besedilo določbe obravnavalo ločeno, in nasprotno zahteva, naj se razlaga in uporablja na podlagi razlik v drugih uradnih jezikih.

(Glej točke od 25 do 27 ter točko 1 izreka.)

2. Člen 13(A)(1)(g) in (h) Šeste direktive 77/388 v zvezi z oprostitvijo davka na dodano vrednost storitev, ki so povezane s socialnim skrbstvom in socialnovarstvenim delom, in storitev, ki so povezane z varstvom otrok in mladine, je treba razlagati tako, da pojem „organizacije, ki jih država članica priznava kot dobrodelne“ ne izključuje pridobitnih zasebnih subjektov.

Ko zakonodajalec Skupnosti, kot v členu 13A(1)(g) in (h), ni izrecno določil, da za upravičenost do zadevnih oprostitev ne sme obstajati pridobiten cilj, namreč prizadevanje za doseg takega cilja ne more izključiti upravičenosti do navedenih oprostitev. Poleg tega bi bilo kršeno načelo davčne nevtralnosti, če bi se v primerih, v katerih nacionalni zakonodajalec ni določil, da mora biti za oprostitev izpolnjen pogoj, da cilj zadevnih organizacij ni sistematično doseganje dobička iz člena 13(A)(2)(a), prva alineja, Šeste direktive, socialne storitve iz točk (g) in (h) člena 13A(1) z vidika davka na dodano vrednost obravnavale različno, in sicer glede na to, ali so subjekti, ki jih opravljajo, pridobitni ali nepridobitni.

(Glej točke 40, 42, 47 in točko 2 izreka.)

3. Člen 13(A)(1)(g) in (h) Šeste direktive 77/388 v zvezi z oprostitvijo davka na dodano vrednost storitev, ki so povezane s socialnim skrbstvom in socialnovarstvenim delom, in storitev, ki so povezane z varstvom otrok in mladine, daje državam članicam diskrecijsko pravico, da nekatere organizacije, ki niso subjekti javnega prava, priznajo kot dobrodelne. Vendar pa so nacionalna sodišča tista, ki morajo, zlasti na podlagi načela enakega obravnavanja in davčne nevtralnosti ter ob upoštevanju zadevnih storitev in tudi pogojev njihovega opravljanja, ugotoviti, ali priznanje pridobitnega zasebnega subjekta kot dobrodelne organizacije za namene oprostitve iz teh določb presega diskrecijsko pravico, ki jo te določbe za tako priznanje dajejo državam članicam.

(Glej točki 51 in 58 ter točko 3 izreka.)

SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 26. maja 2005(*)

„Šesta direktiva DDV – Člen 13(A)(1)(g) in (h) – Oproščene transakcije – Storitve, ki so tesno povezane s socialnim skrbstvom in socialnovarstvenim delom – Storitve, ki so tesno povezane z varstvom otrok in mladine – Storitve, ki jih opravljajo organizacije, ki niso osebe javnega prava in jih država članica priznava kot dobrodelne – Pridobitni zasebni subjekti – Izraz dobrodelen“

V zadevi C-498/03,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, vložen z odločbo VAT and Duties Tribunal, London (Združeno kraljestvo) z dne 10. junija 2003, ki je na Sodišču prispela 26. novembra 2003, v postopku

Kingscrest Associates Ltd,

Montecello Ltd

proti

Commissioners of Customs & Excise,

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi A. Rosas, predsednik senata, A. Borg Barthet, A. La Pergola, J. Malenovský in A. Ó Caoimh (poročevalci), sodniki,

generalni pravobranilec: D. Ruiz-Jarabo Colomer,

sodna tajnica: L. Hewlett, glavna administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 27. januarja 2005,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Kingscrest Associates Ltd in Montecello Ltd A. Hitchmough, barrister, ki ga je pooblastila C. Mainprice, solicitor,
- za Združeno Kraljestvo K. Manji in C. White, zastopnika, skupaj z N. Painsom, QC, in P. Mantlom, barrister,
- za Komisijo Evropskih skupnosti R. Lyal, zastopnik,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 22. februarja 2005

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 13(A)(1)(g) in (h) Šeste direktive Sveta 77/388/EGS z dne 17. maja 1977 o usklajevanju zakonodaj držav članic o prometnih davkih – Skupni sistem davka na dodano vrednost: enotna osnova za odmero (UL L 145, str. 1, v nadaljevanju: Šesta direktiva).

2 Ta predlog je bil predložen v okviru spora med Kingscrest Associates Ltd in Montecello Ltd ter Commissioners of Customs & Excise (v nadaljevanju: Commissioners), pristojnim organom v Združenem kraljestvu na področju davka na dodano vrednost (v nadaljevanju: DDV) glede oprostitve DDV storitev, ki jih opravlja Kingscrest Residential Care Homes (v nadaljevanju: Kingscrest), osebna družba („partnership“), ki sta jo ustanovili toženi stranki v postopku v glavni stvari za upravljanje nastanitvenih domov za oskrbo v Združenem kraljestvu, medtem ko bi morale biti po njunem mnenju te storitve predmet DDV.

Pravni okvir

Zakonodaja Skupnosti

3 V ?lenu 13(A)(1) Šeste direktive je dolo?eno:

„Brez vpliva na druge dolo?be Skupnosti države ?lanice pod pogoji, ki jih dolo?ijo zaradi zagotavljanja pravilne in enostavne uporabe takšnih oprostitev in prepre?evanja vsakršnih mo?nih utaj, izogibanja ali zlorab davka, oprostijo:

[...]

(g) opravljanje storitev in dobavo blaga, ki je tesno povezana s socialnim skrbstvom in socialnovarstvenim delom, vklju?no z dobavami s strani domov za ostarele, ki jih opravljajo osebe javnega prava ali druge organizacije, ki jih država ?lanica priznava kot dobrodelne [‘recognized as charitable’];

(h) opravljanje storitev in dobavo blaga, ki je tesno povezana z varstvom otrok in mladine in jo opravljajo osebe javnega prava ali druge organizacije, ki jih država ?lanica priznava kot dobrodelne [‘recognized as charitable’];

[...]“

4 ?len 13(A)(2) Šeste direktive dolo?a:

„2. (a) Države ?lanice lahkoodobrijo osebam, ki niso osebe javnega prava, vsako od oprostitev iz pododstavkov (1)(b), (g), (h), (i), (l), (m) in (n) tega ?lena, ?e v vsakem posameznem primeru izpolnjujejo enega ali ve? naslednjih pogojev:

– njihov cilj ni sistemati?no doseganje dobi?ka, ?e pa dobi?ek vseeno dose?ejo, ga ne razdelijo, ampak ga namenijo nadaljnjemu opravljanju ali izboljšanju opravljanja storitev,

– [...]“

Nacionalna zakonodaja

Zakonodaja o registraciji oseb, ki upravljajo nastanitvene domove za oskrbo

5 Pred 1. aprilom 2002 je registracijo nastanitvenih domov za oskrbo odraslih, ki jo opravijo pristojni lokalni organi, urejal zakon iz leta 1984 o registriranih domovih (Registered Homes Act 1984), registracijo domov za otroke pa zakon iz leta 1989 o varstvu otrok (Children Act 1989). Od 1. aprila 2002 je registracija oseb ali subjektov, ki upravljajo te domove, ki jo opravi National Care Standards Commission (državna komisija za standarde oskrbe), dolo?ena v zakonu iz leta 2000 o standardih oskrbe (Care Standards Act 2000).

6 V Care Standards Act 2000 je „dom za otroke“ opredeljen kot ustanova, ki zagotavlja oskrbo in nastanitev izklju?no ali predvsem za otroke. „Dom za oskrbo“ je opredeljen kot ustanova, ki zagotavlja nastanitev in tudi zdravstveno nego ali osebno nego za osebe, ki to potrebujejo zaradi svoje pretekle ali sedanje bolezni, preteklih ali sedanjih motenj v duševnem zdravju, bolehnosti ali invalidnosti oziroma pretekle ali sedanje odvisnosti od alkohola ali drog.

7 V skladu s Care Standards Act 2000 morajo biti osebe ali subjekti, ki upravljajo domove za otroke ali domove za oskrbo, registrirani pri National Care Standards Commission. Ta lahko ugodi prošnji za registracijo samo, ?e meni, da bodo pogoji, dolo?eni v zakonu, izpolnjeni. Registracija

se lahko naknadno razveljavi, zlasti če je prosilec spoznan za krivega kršitve Care Standards Act 2000, Registered Homes Act 1984 ali Children Act 1989 oziroma če ustanove ni upravljal v skladu z zahtevami Care Standards Act 2000 ali katerega koli drugega ustreznega zakona.

8 National Care Standards Commission lahko kadar koli zahteva informacije o ustanovi, jo obišče in v njej opravi pregled, preuči ali s seboj odnese dokumente ter opravi osebne razgovore z osebjem in s stanovalci, če slednji v to privolijo.

9 Care Standards Act 2000 daje nacionalnim organom potrebno pravno podlago za sprejetje pravil, ki opredeljujejo morebitne ustrezne dodatne zahteve, ali za objavo izjav o nacionalnih minimalnih standardih, ki veljajo za te ustanove.

Zakonodaja na področju DDV

10 Na podlagi zakona o DDV iz leta 1994 (Value Added Tax Act 1994, v nadaljevanju: VAT Act) se lahko opravljanje storitev socialnega skrbstva oprosti plačila DDV.

11 Pred 21. marcem 2002 so bile na podlagi priloge 9, skupina 7, točka 9, k VAT Act oproščene samo storitve socialnega skrbstva, ki jih je brez pridobitnega namena opravljal „charity“ ali subjekt javnega prava, in dobava blaga, povezana s temi storitvami.

12 V skladu z nacionalnim pravom mora biti „charity“ ustanovljen izključno v dobrodelne namene in torej ne sme imeti pridobitnega namena.

13 Na podlagi priloge 9, skupina 7, točka 9, k VAT Act, kakor je bil spremenjen z uredbo o davku na dodano vrednost na področju socialnega varstva in zdravja (Value Added Tax (Health and Welfare) Order 2002 (SI 2002/762), v nadaljevanju: spremenjeni VAT Act), so oproščene „storitve socialnega skrbstva in z njimi povezana dobava blaga, ki jih opravlja:

- (a) „charity“,
- (b) zasebna ustanova socialnega skrbstva pod nadzorom države,
- (c) subjekt javnega prava“.

14 V skladu z opombo 6 k skupini 7 spremenjenega VAT Act so storitve socialnega skrbstva, ki jih zajema oprostitev, opredeljene kot storitve, ki so neposredno povezane z oskrbo, zdravljenjem in s poučevanjem, namenjenim izboljšanju fizičnega ali psihičnega počutja starejših oseb, bolnih oseb, oseb v stiski ali invalidnih oseb, ter z varstvom otrok in mladine.

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

15 Tožeči stranki v postopku v glavni stvari sta ustanovili osebno družbo Kingscrest za upravljanje nastanitvenih domov za oskrbo v Združenem kraljestvu. Kingscrest je pridobitni subjekt in torej ni „charity“ v smislu nacionalne zakonodaje. Upravlja štiri domove, ki so jih pristojni lokalni organi prej vse registrirali na podlagi Registered Homes Act 1984 ali Children Act 1989, zdaj pa so registrirani na podlagi Care Standards Act 2000.

16 Iz predložitvene odločbe izhaja, da ni sporno, da so storitve, ki jih opravlja Kingscrest, „storitve socialnega skrbstva“ v smislu priloge 9, skupina 7, točka 9, k spremenjenemu VAT Act in da je to partnerstvo „zasebna ustanova socialnega skrbstva pod nadzorom države“ v smislu iste določbe.

17 Do 21. marca 2002 so bile storitve, ki jih je opravljal Kingscrest, zavezane plačilu DDV. Od

tega datuma je na podlagi odločbe Commissioners oproščene tega davka z obrazložitvijo, da je v skladu z navedeno točko 9 to partnerstvo s tem datumom prenehalo opravljati obdavčljive storitve.

18 Tožeči stranki v postopku v glavni stvari sta zoper to odločbo vložili tožbo z obrazložitvijo, da priloga 9, skupina 7, točka 9, k spremenjenemu VAT Act ni v skladu s členom 13(A)(1)(g) in (h) Šeste direktive. Nacionalna zakonodaja naj bi z uvedbo pojma „zasebna ustanova socialnega skrbstva pod nadzorom države“ šla čez to, kar je dovoljeno v Šesti direktivi.

19 Commissioners so odgovorili, da se izraz „charitable“, uporabljen v členu 13(A)(1)(g) in (h) Šeste direktive, nanaša na pojem iz prava Skupnosti, ki nima enakega pomena kot „charitable“ v nacionalnem pravu. „Organizacije, ki jih država članica priznava kot dobrodelne [recognized as charitable]“ v smislu te določbe, bi lahko vključevale organizacije, registrirane na podlagi Registered Homes Act 1984, Children Act 1989 ali Care Standards Act 2000.

20 V teh okoliščinah je VAT and Duties Tribunal, London, prekinilo odločanje in Sodišče v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali se lahko uporabijo druge jezikovne razlike Šeste direktive [...], da se določi pomen izraza ‚charitable‘ iz [angleške razlike] člena 13(A)(1)(g) in (h), ali pa mora ta izraz imeti enak pomen kot v nacionalnem pravu?

2. Če je treba člen 13(A)(1)(g) in (h) [Šeste direktive] razlagati tako, da se uporablja za organizacijo, ki je priznana kot dobrodelna, ali ga je treba razlagati tako, da se uporablja za pridobitni subjekt, kot je ‚partnership‘ [Kingscrest]?

3. Ali je treba člen 13(A)(1)(g) in (h) [Šeste] Direktive razlagati tako, da državam članicam daje diskrecijsko pravico, da za namene te določbe priznajo organizacijo, ki je registrirana na podlagi Care Standards Act 2000 (ali Registered Homes Act 1984 ali Children Act 1989), vendar ni subjekt javnega prava in nima statusa ‚charity‘ na podlagi nacionalnega prava zadevne države članice?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

21 S prvim vprašanjem predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali je treba izraz „charitable“ iz angleške razlike člena 13(A)(1)(g) in (h) Šeste direktive opredeliti samostojno glede na opredelitev, ki se uporablja v nacionalnem pravu, in če je odgovor pritrdilen, ali mora razlaga tega izraza upoštevati vse jezikovne razlike Šeste direktive.

22 V zvezi s tem je treba opozoriti, da v skladu z ustaljeno sodno prakso oprostitev iz člena 13 Šeste direktive pomenijo avtonomne pojme prava Skupnosti in torej zahtevajo opredelitev Skupnosti (glej sodbe z dne 12. septembra 2000 v zadevi Komisija proti Irski, C-358/97, Recueil, str. I-6301, točka 51; z dne 12. junija 2003 v zadevi Sinclair Collis, C-275/01, Recueil, str. I-5965, točka 22, in z dne 18. novembra 2004 v zadevi Temco Europe, C-284/03, ZOdl., str. I-11237, točka 16).

23 To mora veljati tudi za posebne pogoje, določene za upravičenost do teh oprostitev, zlasti za tiste, ki se nanašajo na status ali identiteto gospodarskega subjekta, ki opravlja storitve, zajete v oprostitvi (sodba z dne 11. avgusta 1995 v zadevi Bulthuis-Griffioen, C-453/93, Recueil, str. I-2341, točka 18).

24 Kot je Sodišče že odločilo, čeprav države članice na podlagi uvodnega stavka člena 13(A)(1) Šeste direktive določijo pogoje za oprostitev zaradi zagotavljanja pravilne in enostavne uporabe takšnih oprostitev in preprečevanja vsakršnih utaj, izogibanja ali zlorab, se ti pogoji ne

morejo nanašati na opredelitev vsebine predvidenih oprostitev (sodba z dne 20. junija 2002 v zadevi Komisija proti Nemčiji, C-287/00, Recueil, str. I-5811, točka 50).

25 S tega vidika vprašanje, ali je določena transakcija predmet DDV ali oproščena tega davka, ne more biti odvisno od njene opredelitve v nacionalnem pravu (glej sodbi z dne 11. januarja 2001 v zadevi Komisija proti Franciji, C-76/99, Recueil, str. I-249, točka 26, in z dne 16. januarja 2003 v zadevi Maierhofer, C-315/00, Recueil, str. I-563, točka 26).

26 Poleg tega iz ustaljene sodne prakse izhaja, da potreba po enotni razlagi direktiv Skupnosti izključuje, da bi se pri dvomu besedilo določbe obravnavalo ločeno, in nasprotno zahteva, naj se razlaga in uporablja na podlagi razlik v drugih uradnih jezikih (sodbi z dne 2. aprila 1998 v zadevi EMU Tabac in drugi, C-296/95, Recueil, str. I-1605, točka 36, in z dne 17. junija 1998 v zadevi Mecklenburg, C-321/96, Recueil, str. I-3809, točka 29).

27 V teh okoliščinah je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je izraz „charitable“ iz angleške različice člena 13(A)(1)(g) in (h) Šeste direktive avtonomen pojem prava Skupnosti, ki ga je treba razlagati ob upoštevanju vseh jezikovnih razlik navedene direktive.

Drugo vprašanje

28 Z drugim vprašanjem predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali se pojem „organizacije, ki jih država članica priznava kot dobrodelne,“ iz člena 13(A)(1)(g) in (h) Šeste direktive lahko uporablja za pridobitne zasebne subjekte.

29 Opozoriti je treba, da je treba v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča oprostitev iz člena 13 Šeste direktive razlagati ozko, ker pomenijo odstopanja od splošnega načela, na podlagi katerega je predmet DDV vsaka storitev, ki jo davčni zavezanec opravi za plačilo (glej zlasti zgoraj navedeno sodbo Komisija proti Nemčiji, točka 43, sodbo z dne 20. novembra 2003 v zadevi Taksatorringen, C-8/01, Recueil, str. I-13711, točka 36, in zgoraj navedeno sodbo Temco Europe, točka 17). Vendar pa mora biti razlaga izrazov, uporabljenih v tej določbi, v skladu s cilji navedenih oprostitev in mora upoštevati zahteve načela davčne nevtralnosti, ki je neločljivo povezano s skupnim sistemom DDV (sodba z dne 6. novembra 2003 v zadevi Dornier, C-45/01, Recueil, str. I-12911, točka 42).

30 V zvezi s tem, prvič, glede ciljev oprostitev iz člena 13(A)(1)(g) in (h) Šeste direktive iz te določbe izhaja, da naj bi se s temi oprostitvami, s tem ko je za nekatere storitve splošnega interesa v socialnem sektorju zagotovljena ugodnejša obravnava na področju DDV, zmanjšali stroški teh storitev, ki naj bi tako postale dostopnejše za posameznike, ki bi jih lahko koristili.

31 Ob upoštevanju tega cilja je treba opozoriti na eni strani, da poslovna narava dejavnosti ne izključuje, da ta v okviru člena 13(A) Šeste direktive pomeni dejavnost splošnega interesa (sodba z dne 3. aprila 2003 v zadevi Hoffmann, C-144/00, Recueil, str. I-2921, točka 38).

32 Na drugi strani je treba ugotoviti, da pojem „organizacije, ki jih država članica priznava kot dobrodelne“, iz člena 13(A)(1)(g) in (h) Šeste direktive ne zahteva posebej ozke razlage (v zvezi s tem glej zgoraj navedeno sodbo Dornier, točka 48).

33 Navesti pa je treba, da razen morda danske in švedske različice te določbe, ki se v bistvu nanašata na uresničevanje splošnega interesa, nobena od drugih jezikovnih različic te določbe ne omejuje upravičenosti do oprostitev, ki so predvidene v tej določbi, samo na nepridobitne subjekte.

34 V skladu z dobesedno razlago besedila drugih različic člena 13(A)(1)(g) in (h) Šeste direktive za upravičenost do oprostitve zadostuje, da sta izpolnjena dva pogoja, tj., da gre za storitve,

povezane ali s socialnim skrbstvom in socialnovarstvenim delom ali z varstvom otrok in mladine, in da navedene storitve opravljajo subjekti javnega prava ali druge organizacije, ki jih zadevna država članica priznava kot v bistvu dobrodelne.

35 Izraz „organizacija“ je na?eloma dovolj širok, da vklju?uje pridobitne zasebne subjekte (v zvezi s tem glej sodbo z dne 7. septembra 1999 v zadevi Gregg, C?216/97, Recueil, str. I?4947, to?ka 17, in zgoraj navedeno sodbo Hoffmann, to?ka 24).

36 Tako je treba navesti, da je Sodiš?e v zvezi z zasebnim subjektom, ki si prizadeva ustvarjati dobi?ek, že odlo?ilo, da izraz „druge organizacije, ki jih država članica priznava kot dobrodelne“ iz ?lena 13(A)(1)(g) Šeste direktive iz upravi?enosti do oprostitev ne izklju?uje fizi?nih oseb, ki imajo „podjetje“ (glej zgoraj navedeno sodbo Gregg, to?ka 21).

37 Poleg tega je treba ugotoviti, da je zakonodajalec Skupnosti, kot to pravilno trdita Komisija Evropskih skupnosti in Združeno kraljestvo, kadar je nameraval omejiti odobritev oprostitev iz ?lena 13(A)(1) Šeste direktive na nekatere nepridobitne ali neposlovne subjekte, to izrecno navedel, kot izhaja iz to?k (l), (m) in (q) te dolo?be.

38 Nazadnje je treba navesti, da ?len 13(A)(2)(a), prva alineja, Šeste direktive, ki pomeni fakultativni pogoj, ki ga države članice lahko dodatno dolo?ijo za odobritev nekaterih oprostitev iz ?lena 13(A)(1) navedene direktive (v zvezi s tem glej sodbo z dne 21. marca 2002 v zadevi Zoological Society, C?267/00, Recueil, str. I?3353, to?ka 16), državam članicam dovoljuje, vendar jih ne obvezuje, da upravi?enost do oprostitev, predvidenih zlasti v ?lenu 13(A)(1)(g) in (h), omejijo na subjekte, ki niso subjekti javnega prava, katerih cilj ni sistemati?no ustvarjanje dobi?ka (zgoraj navedena sodba Hoffmann, to?ka 38).

39 Kot je Sodiš?e že odlo?ilo, se pogoj iz ?lena 13(A)(2)(a), prva alineja, Šeste direktive v zvezi z neobstojem sistemati?nega ustvarjanja dobi?ka v bistvu ujema z merilom nepridobitne organizacije, kot je med drugim dolo?en v ?lenu 13A(1)(m) navedene direktive (sodba z dne 21. marca 2002 v zadevi Kennemer Golf, C?174/00, Recueil, str. I?3293, to?ka 33).

40 V teh okoliš?inah je nujno treba priznati, sicer ?len 13(A)(2)(a), prva alineja, Šeste direktive postane brez pomena, da ?e zakonodajalec Skupnosti kot v ?lenu 13A(1)(g) in (h) ni izrecno dolo?il, da za upravi?enost do zadevnih oprostitev ne sme obstajati pridobiten cilj, prizadevanje za doseg takega cilja ne more izklju?iti upravi?enosti do navedenih oprostitev (v zvezi s tem glej zgoraj navedeni sodbi Kennemer Golf, to?ka 34, in Hoffmann, to?ka 38).

41 Drugi?, glede na?ela dav?ne nevtralnosti je treba opozoriti, da to na?elo nasprotuje zlasti temu, da se podobne storitve, ki so torej v medsebojni konkurenci, obravnavajo razli?no z vidika DDV (v zvezi s tem glej sodbi z dne 10. septembra 2002 v zadevi K?gler, C?141/00, Recueil, str. I?6833, to?ka 30, in z dne 23. oktobra 2003 v zadevi Komisija proti Nem?iji, C?109/02, Recueil, str. I?12691, to?ka 20).

42 Ugotoviti je treba, da kot je generalni pravobranilec v bistvu navedel v to?ki 29 sklepnih predlogov, bi bilo to na?elo kršeno, ?e bi se v primerih, v katerih nacionalni zakonodajalec ni dolo?il, da mora biti za oprostitev izpolnjen pogoj iz ?lena 13(A)(2)(a), prva alineja, Šeste direktive, socialne storitve iz ?lena 13A(1)(g) in (h) z vidika DDV obravnavale razli?no, in sicer glede na to, ali so subjekti, ki jih opravljajo, pridobitni ali nepridobitni.

43 Iz vseh teh ugotovitev izhaja, da prizadevanje za doseg takega cilja ne izklju?uje upravi?enosti do oprostitev iz ?lena 13A(1)(g) in (h) Šeste direktive.

44 Tega sklepa ne omaje okoliš?ina, da tože?i stranki v postopku v glavni stvari glede na to, da

imata pridobitni namen, nimata statusa „charity“ na podlagi nacionalnega prava, čeprav angleška različica člena 3A(1)(g) in (h) Šeste direktive oprostitve, ki so določene v tem členu, omejuje na organizacije, priznane kot „charitable“. Kot izhaja iz odgovora na prvo vprašanje, so namreč pojmi, navedeni v Šesti direktivi, avtonomni pojmi prava Skupnosti in ne pojmi nacionalnega prava.

45 Ker imata toženi stranki v postopku v glavni stvari status organizacije, priznane kot dobrodelne, v smislu člena 3A(1)(g) in (h) Šeste direktive, sta torej upravičeni do oprostitev iz te določbe, čeprav imata pridobitni namen in zato na podlagi nacionalnega prava nimata statusa „charity“.

46 V zvezi s tem je treba navesti, da sta toženi stranki v postopku v glavni stvari na obravnavi priznali, da prizadevanje za ustvarjanje dobička, čeprav je pomembno merilo, ki ga je treba upoštevati pri ugotovitvi, ali je organizacija dobrodelna v smislu navedene določbe, nikakor v vseh primerih ne izključuje take narave organizacije.

47 Zato je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da pojem „organizacije, ki jih država članica priznava kot dobrodelne“, iz člena 13(A)(1)(g) in (h) Šeste direktive ne izključuje pridobitnih zasebnih subjektov.

Tretje vprašanje

48 S tretjim vprašanjem predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali imajo države članice diskrecijsko pravico, da pridobitni zasebni subjekt, ki na podlagi nacionalnega prava nima statusa „charity“, priznajo kot dobrodelen v smislu člena 13(A)(1)(g) in (h) Šeste direktive.

49 V zvezi s tem je treba najprej ugotoviti, da v členu 13(A)(1)(g) in (h) Šeste direktive niso pojasnjeni pogoji in pravila za priznanje organizacij, ki niso subjekti javnega prava, kot dobrodelnih. Zato mora na celoma nacionalno pravo vsake države članice določiti pravila, v skladu s katerimi se lahko takim organizacijam odobri tako priznanje (v zvezi s tem glej zgoraj navedeno sodbo Dornier, točka 64).

50 Sprejetje nacionalnih pravil je poleg tega določeno v členu 13(A)(2)(a) Šeste direktive, v skladu s katerim „[d]ržave članice lahko odobrijo osebam, ki niso osebe javnega prava, vsako od oprostitev iz pododstavkov (1) [...] (g), (h) [...] tega člena, če v vsakem posameznem primeru izpolnjujejo en ali več naslednjih pogojev“, navedenih v nadaljevanju te določbe (v zvezi s tem glej zgoraj navedeno sodbo Dornier, točka 65).

51 Iz tega sledi, da člen 13(A)(1)(g) in (h) Šeste direktive daje državam članicam, kot je Sodišče že odločilo v zvezi s prvo od teh določb (glej zgoraj navedeno sodbo Kügler, točka 54), diskrecijsko pravico, da nekatere organizacije, ki niso subjekti javnega prava, priznajo kot dobrodelne.

52 Vendar pa iz sodne prakse tudi izhaja, da so, kadar davčni zavezanec izpodbija priznanje organizacije kot dobrodelne, nacionalna sodišča tista, ki morajo preučiti, ali so pristojni organi upoštevali meje diskrecijske pravice, dodeljene s členom 13(A)(1)(g) in (h) Šeste direktive, pri uporabi na cel Skupnosti, zlasti na enake obravnave (v zvezi s tem glej zgoraj navedeni sodbi Kügler, točka 56, in Dornier, točka 69).

53 V zvezi s tem iz sodne prakse izhaja, da so nacionalni organi tisti, ki morajo v skladu s pravom Skupnosti in pod nadzorom nacionalnih sodišč upoštevati zlasti obstoj posebnih določb, naj bodo te nacionalne ali regionalne, zakonodajne ali upravne, davčne ali socialnovarstvene, splošni interes dejavnosti zadevnega davčnega zavezanca, dejstvo, da je bilo drugim davčnim zavezancem, ki opravljajo enake dejavnosti, že odobreno podobno priznanje, in dejstvo, da lahko

stroške zadevnih storitev v veliki meri prevzamejo zdravstveni skladi ali drugi organi socialne varnosti (glej zgoraj navedeni sodbi Kügler, točka 57 in 58, ter Dornier, točka 72).

54 Poleg tega je treba spomniti, da načelo davčne nevtralnosti nasprotuje zlasti temu, da se podobne storitve, ki so torej v medsebojni konkurenci, obravnavajo različno z vidika DDV (v zvezi s tem glej zgoraj navedeni sodbi Kügler, točka 30, in z dne 23. oktobra 2003 Komisija proti Nemčiji, točka 20).

55 V zadevi v glavni stvari je torej predložitveno sodišče tisto, ki mora glede na vse te elemente ugotoviti, ali priznanje družbe Kingscrest kot dobrodelne organizacije za oprostitev iz člena 13(A)(1)(g) in (h) Šeste direktive potegne za seboj kršitev načela enakega obravnavanja glede na druge subjekte, ki opravljajo enake storitve v primerljivih položajih ali ne.

56 V zvezi s tem je treba opozoriti, da iz odgovora na drugo vprašanje izhaja, da pogoj, v skladu s katerim so pridobitni zasebni subjekti lahko priznani kot dobrodelni, ne presega meja diskrecijske pravice, dodeljene državam članicam s členom 13(A)(1)(g) in (h) Šeste direktive.

57 Da bi nacionalno sodišče ugotovilo, ali so bile meje te diskrecijske pravice v tem primeru prekoračene, lahko po drugi strani upošteva zlasti dejstvo, da na podlagi spremenjenega VAT Act upravičenost do oprostitev iz člena 13(A)(1)(g) in (h) Šeste direktive zajema vse organizacije, registrirane na podlagi Care Standards Act 2000, ter tudi dejstvo, da ta zakon in spremenjeni VAT Act vsebujeta posebne določbe, ki ne omejujejo samo upravičenosti do teh oprostitev le na organizacije, ki opravljajo storitve socialnega skrbstva, katerih vsebina je opredeljena v teh zakonih, ampak urejajo tudi pogoje opravljanja teh storitev, tako da za organizacije, ki jih opravljajo, določajo omejitve in nadzor nacionalnih organov, v smislu registracije, pregledov ter pravil v zvezi z objekti in tudi usposobljenostjo oseb, pooblaščenih za njihovo upravljanje.

58 Na tretje vprašanje je torej treba odgovoriti, da je nacionalno sodišče tisto, ki mora zlasti na podlagi načela enakega obravnavanja in davčne nevtralnosti ter ob upoštevanju zadevnih storitev in tudi pogojev njihovega opravljanja ugotoviti, ali priznanje pridobitnega zasebnega subjekta, ki na podlagi nacionalnega prava nima statusa „charity“, kot dobrodelne organizacije za oprostitve iz člena 13(A)(1)(g) in (h) Šeste direktive presega diskrecijsko pravico, ki jo te določbe za tako priznanje dajejo državam članicam.

Stroški

59 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloži o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališ? Sodiš?u, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodiš?e (tretji senat) razsodilo:

1) Izraz „charitable“ iz angleške različice člena 13(A)(1)(g) in (h) Šeste direktive Sveta 77/388/EGS z dne 17. maja 1977 o usklajevanju zakonodaj držav članic o prometnih davkih – Skupni sistem davka na dodano vrednost: enotna osnova za odmero – je avtonomen pojem prava Skupnosti, ki ga je treba razlagati ob upoštevanju vseh jezikovnih različ navedene direktive.

2) Pojem „organizacije, ki jih država članica priznava kot dobrodelne“, iz člena 13(A)(1)(g) in (h) Šeste direktive ne izključuje pridobitnih zasebnih subjektov.

3) Nacionalno sodišče je tisto, ki mora, zlasti na podlagi načela enakega obravnavanja in davčne nevtralnosti ter ob upoštevanju zadevnih storitev in tudi pogojev njihovega opravljanja ugotoviti, ali priznanje pridobitnega zasebnega subjekta, ki na podlagi nacionalnega prava nima statusa „charity“, kot dobrodelne organizacije za oprostitve iz

Člena 13(A)(1)(g) in (h) Šeste direktive presega diskrecijsko pravico, ki jo te določbe za tako priznanje dajejo državam članicam.

Podpisi

* Jezik postopka: angleščina.